

9. Radchuk, O.P. (2016). Deiaki pytannia koliziihnoho rehuliuвання shliubno-simeinykh vidnosyn. [Some issues of conflict regulation of marital and family relations]. *Porivnialno-analitychne pravo*. № 4. 95-99. [in Ukrainian].

10. Safonchuk, O. I. (2017). Pravovi naslidky prypynennia shliubno-simeinykh pravovidnosyn za zakonodavstvom Ukrainy ta krain Yevrosoiuzu. [Legal consequences of termination of marital and family legal relations according to the legislation of Ukraine and the countries of the European Union]. *Chasopys tsyvilistyky: nauk.-prakt. zhurn. NU «Odeska yurydychna akademiia»*. Vyp. 24. 79–83. [in Ukrainian].

11. Shynkar, T.I. (2016). Zarubizhnyi dosvid pravovoho zabezpechennia mediatsii ta mozhlyvist yoho vykorystannia v Ukraini. [Foreign experience of legal provision of mediation and the possibility of its use in Ukraine]. *Nashe pravo*. № 2. 54–58. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 15.05.2021

УДК 346.9

Кадала Віталій Віталійович,
кандидат юридичних наук, доцент
завідувач кафедри господарського та цивільного права
факультету № 2 Криворізького навчально-наукового інституту Донецького
державного університету внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ВРЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОГО СПОРУ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕДІАЦІЇ

Стаття присвячена дослідженню питань пов'язаних з господарським судочинством, застосуванням альтернативного захисту, медіації, аналізу ефективності захисту прав суб'єктів господарювання тощо. Діяльність суб'єктів господарювання передбачає постійні зв'язки між собою та з іншими учасниками відносин у сфері господарювання. Ці зв'язки не завжди є безконфліктними в силу різних обставин. Серед таких обставин можна виділити недобросовісність контрагентів, дію непереборної сили, діяльність органів державної влади тощо. Такі обставини, в свою чергу, викликають поставку неякісних товарів, робіт, послуг, затримку у їх поставці, несвоєчасну оплату, неправомірне використання об'єктів власності, в тому числі інтелектуальної власності тощо. Для розв'язання таких конфліктів чинне законодавство передбачає кілька шляхів, основним з яких є захист прав суб'єктів господарювання у судовому порядку. Разом з тим, цей вид захисту не завжди є прийнятним для сторін в силу тих чи інших факторів. Серед альтернативних видів захисту є досудове врегулювання між сторонами. Розвиток альтернативних видів захисту прав суб'єктів господарювання має відбуватися на підставі Закону України «Про медіацію».

Встановлено, що з появою в правовому полі України нової форми позасудового розв'язання спорів виникли додаткові питання правозастосовного характеру, які пов'язані з певними вадами нового нормативно-правового акту. Вони можуть мати місце при порушенні сторонами укладеної медіаційної угоди, застосуванні відповідальності до медіатора, визначенні статусу окремих осіб процедури медіації тощо. Невизначеність окреслених питань може мати цілу низку негативних наслідків для сторін, що беруть участь у процедурі медіації.

За результатами проведеного дослідження запропоновано внести зміни до проекту Закону України «Про медіацію», а суб'єктам господарювання при зверненні до процедури медіації зважати на наявну недосконалість законодавства, що її врегулює та аналізувати додаткові засоби захисту власних прав та інтересів.

Ключові слова: господарське судочинство, альтернативний захист, медіація, захист прав суб'єктів господарювання, правосуддя

Kadala V. FEATURES OF THE SETTLEMENT OF ECONOMIC DISPUTE WITH THE HELP OF MEDIATION

The article is devoted to the study of issues related to economic litigation, the use of alternative protection, mediation, analysis of the effectiveness of the protection of the rights of economic entities, etc. The activity of business entities involves constant connections between themselves and with other participants in relations in the sphere of business. These connections are not always conflict-free due to various circumstances. Among such circumstances, it is possible to single out the bad faith of counterparties, the action of force majeure, the activities of state authorities, etc. Such circumstances, in turn, cause delivery of low-quality goods, works, services, delay in their delivery, untimely payment, improper use of property objects, including intellectual property, etc. In order to resolve such conflicts, the current legislation provides for several ways, the main of which is the protection of the rights of business entities in court. However, this type of protection is not always acceptable for the parties due to certain aspects. Among the alternative types of protection is a pre-trial settlement between the parties. The development of alternative types of protection of the rights of business entities takes place thanks to the future Law of Ukraine "On Mediation".

It was established that with the appearance of a new form of out-of-court dispute resolution in the legal field of Ukraine, additional issues of a law enforcement nature arose, which are related to certain defects of the new legal act. They can take place in case of violation of the mediation agreement concluded by the parties, application of responsibility to the mediator, determined by the status of individuals of the mediation procedure, etc. The uncertainty of the outlined issues can have a number of negative consequences for the parties participating in the mediation procedure.

Based on the results of the research, it is proposed to make changes to the project of the Law of Ukraine "On Mediation", and when applying for the mediation procedure, business entities should take into account the existing imperfection

of the legislation that regulates it and analyze additional means of protecting their own rights and interests.

Key words: economic litigation, alternative protection, mediation, protection of the rights of business entities, justice

Постановка проблеми. Діяльність суб'єктів господарювання передбачає постійні зв'язки між собою та з іншими учасниками відносин у сфері господарювання. Ці зв'язки не завжди є безконфліктними в силу різних обставин. Серед таких обставин можна виділити недобросовісність контрагентів, дію непереборної сили, діяльність органів державної влади тощо. Такі обставини, в свою чергу, викликають поставку неякісних товарів, робіт, послуг, затримку у їх поставці, несвоєчасну оплату, неправомірне використання об'єктів власності, в тому числі інтелектуальної власності тощо. Для розв'язання таких конфліктів чинне законодавство передбачає кілька шляхів, основним з яких є захист прав суб'єктів господарювання за допомогою правосуддя – одного з видів державної діяльності. Разом з тим, цей вид захисту не завжди є прийнятним для сторін в силу тих чи інших факторів. Серед альтернативних видів захисту є досудове врегулювання між сторонами. Розвиток альтернативних видів захисту прав суб'єктів господарювання має відбуватися завдяки процедурі медіації та Закону України «Про медіацію», який має з'явитися у правовому полі. Не дивлячись на те, що закон тільки-но має з'явитися в правовому полі нашої держави, запит на позасудові процедури захисту існував завжди. Підтвердженням цьому є норми щодо претензійного врегулювання суперечок в Господарському кодексі України та Господарському процесуальному кодексі України.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Також вбачається великий науковий та практичний інтерес до альтернативних способів розв'язання суперечок між суб'єктами господарювання. Серед останніх публікацій, які присвячені висвітленню цих питань можна згадати роботи І. Коваленко, М. *Николайшин*, С. Гудь, В. Коваленко, Р. Антоніва, В. Ситюка та ін. [1-6].

У той самий час, враховуючи дослідження окремих питань альтернативного розв'язання спорів, слід з'ясувати ефективність кожного з видів позасудового вирішення суперечок, наявні проблеми у запропонованій новим законодавством процедурі медіації; недосконалість законодавства, що існувало до прийняття вказаного акту в частині забезпечення врегулювання спору тощо. Окремо постають питання, які виникають при порушенні сторонами укладеної медіаційної угоди, відповідальності медіатора, статусу окремих осіб процедури медіації тощо. Невизначеність окреслених питань може мати цілу низку негативних наслідків для сторін, що беруть участь у процедурі медіації, і цим підтверджується актуальність дослідження.

Метою статті є дослідження питань, пов'язаних із застосуванням медіації для врегулювання господарського спору та аналізу ефективності захисту прав суб'єктів господарювання за допомогою цієї процедури.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналізуючи нормативно-правову базу, що забезпечує врегулювання досліджуваного питання, слід визначити, що основним законодавчим актом в цій сфері має стати Закон України «Про медіацію» [7].

Відповідно до ст. 3 вказаного Закону його дія поширюється на доволі широке коло суспільних відносин, серед яких цивільні, сімейні, трудові, господарські, адміністративні справи, а також справи про адміністративні правопорушення та кримінальні провадження з метою примирення потерпілого з підозрюваним (обвинуваченим).

Якщо звернутися до ч.1 ст. 18 Закону України «Про судоустрій та статус суддів» суди спеціалізуються на розгляді цивільних, кримінальних, господарських, адміністративних справ, а також справ про адміністративні правопорушення, що цілком відповідає визначеному вище колу суспільних відносин.

В свою чергу, Господарський процесуальний кодекс України, а саме, п. 2 ч.2 ст. 182 передбачає, що у підготовчому засіданні суд з'ясовує, чи бажають сторони укласти мирову угоду, провести позасудове врегулювання спору шляхом медіації, передати справу на розгляд третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу або звернутися до суду для проведення врегулювання спору за участю судді [8].

З аналізу вказаної норми можна дійти висновку, що господарське процесуальне законодавство для учасників господарських спірних правовідносин на цей час визначає п'ять альтернативних варіантів розв'язання спору. Звертаючись до норм матеріального права, а саме, ст. 222 Господарського кодексу України вбачається ще один досудовий порядок врегулювання спору – претензійний.

З комплексного аналізу вказаних норм господарського процесуального та матеріального права випливає, що для застосування перших п'яти варіантів необхідне волевиявлення двох сторін, і для застосування шостого – волевиявлення однієї із сторін.

Ефективність кожного з видів розв'язання спору, їх позитивні та негативні моменти не раз ставали предметом наукового та практичного інтересу. Нас в контексті даного дослідження цікавить ефективність проведення процедури медіації. Так, дослідники визначають, що серед головних позитивних моментів медіації є економія часу, коштів, сил, врегулювання спору без конфліктів і можливість зберегти хороші відносини та конфіденційність, розвантаження вітчизняної судової системи, конфіденційність та збереження ділової репутації [1; 4; 5].

Разом з тим, ми можемо погодитися з Р.Антонівим, який зазначає, що медіацію не слід сприймати

як альтернативу судочинству, оскільки вона за визначенням не передбачає державного примусу, а отже, є марною за відсутності волі обох сторін на вирішення конфлікту шляхом переговорів, а за своєю суттю медіація подібна до процедури врегулювання спору за участю судді, яка не справила істотного впливу на ефективність вирішення спорів [5]. Отже, говорячи про можливість застосування суб'єктами господарювання медіації для розв'язання спору слід зважати на сукупність обставин, серед яких і якість нового законодавчого акту, що врегулює вказану процедуру.

Аналізуючи окремі з положень Проекту Закону України «Про медіацію» виникають певні питання до правових конструкцій, застосованих у них. Відповідно до ст. 9 Проекту Закону медіатором може бути фізична особа, яка пройшла базову підготовку медіатора в Україні або за кордоном. В свою чергу, в ст. 10 Закону визначено, що базова підготовка медіаторів здійснюється за програмою обсягом (тривалістю) не менше 90 годин навчання, у тому числі не менше 45 годин практичного навчання. Підготовку медіаторів здійснюють суб'єкти освітньої діяльності [7].

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про освіту» суб'єкт освітньої діяльності – фізична або юридична особа (заклад освіти, підприємство, установа, організація, громадське об'єднання), що провадить освітню діяльність, а ст. 74 цього ж Закону передбачає, що реєстр суб'єктів освітньої діяльності є складовою єдиної державної електронної бази з питань освіти.

У зв'язку з чим виникає питання – яким чином, медіатор, який пройшов базову підготовку медіатора за кордоном буде відповідати вимогам вказаних статей профільного Проекту Закону та законодавства в сфері освіти. Отже, законодавство в цій частині потребує певного корегування, а саме – узгодження положень вказаних законодавчих актів.

Наступними суперечливими нормами Проекту Закону України «Про медіацію» є положення ч.3-4 ст. 9 Закону, згідно з якими сторони медіації, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від форм власності та підпорядкування, громадські об'єднання можуть встановлювати додаткові вимоги до медіаторів, яких вони залучають або послугами яких користуються, зокрема щодо наявності спеціальної підготовки, віку, освіти, практичного досвіду тощо. А об'єднання медіаторів та суб'єкти, що забезпечують проведення медіації, можуть встановлювати додаткові вимоги до медіаторів, яких вони включають до своїх реєстрів, зокрема щодо наявності спеціальної підготовки, віку, освіти, практичного досвіду тощо [7].

Вказані положення вступають у пряме протиріччя з положенням ч.1 ст. 2-1 Кодексу законів про працю, згідно з яким забороняється будь-яка дискримінація у сфері праці, зокрема порушення принципу рівності прав і можливостей, пряме або непряме обмеження прав працівників залежно від віку. При цьому не вважаються дискримінацією у сфері праці встановлені цим Кодексом та іншими законами дії, а також обмеження прав працівників, що залежать від властивих певному виду робіт вимог (щодо віку, освіти, стану здоров'я, статі) чи обумовлені необхідністю посиленого соціального та правового захисту деяких категорій осіб.

Отже, якщо медіатор пройшов базову підготовку, має відповідний сертифікат, що підтверджує проходження цієї підготовки, тобто відповідає вимогам ст. 10 Проекту Закону України «Про медіацію», то немає ніяких підстав висувати додаткові вимоги у вигляді спеціальної підготовки, віку, освіти, практичного досвіду, по-перше, в силу вимог інших законодавчих актів, а по-друге, що такі критерії щодо спеціальної підготовки, віку, освіти, практичного досвіду повинні бути зазначені безпосередньо у Законі, а не залишатися на розсуд органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, адже це є широким полем для зловживань.

Що стосується згаданих вище об'єднань медіаторів та суб'єктів, що забезпечують проведення медіації, то до їх статусу, визначеного Проектом Закону також виникають певні питання. Проаналізувавши дефініції, наведені у ст. 1 Проекту Закону, можна дійти висновку, що перші і другі мають схожі функції – забезпечують надання послуги з медіації. Схожі функції покладені на них і ч.1 ст.14 Проекту Закону України «Про медіацію» – об'єднання медіаторів та суб'єкти, що забезпечують проведення медіації, ведуть реєстри медіаторів з дотриманням вимог закону щодо збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу [7].

Далі, в розділі III Проекту Закону «Проведення медіації» в ч.1 ст. 16 зазначається, що медіатор або суб'єкт, що забезпечує проведення медіації, здійснює підготовчі заходи із сторонами наявного або можливого конфлікту (спору), разом або окремо, для з'ясування можливості проведення медіації з метою запобігання виникненню або врегулювання конфлікту (спору), зокрема зустрічі, збирання та обмін інформацією, документами, необхідними для прийняття рішення сторонами конфлікту (спору) та рішення медіатора про участь в медіації, а також інші заходи, узгоджені між сторонами конфлікту (спору) та медіатором або суб'єктом, що забезпечує проведення медіації. Тобто, медіатор і суб'єкт, що забезпечує проведення медіації є рівними у здійсненні підготовчих заходів щодо проведення медіації. Разом з тим, як слідує із ст. 17 Проекту Закону України «Про медіацію» сама процедура медіації проводиться медіатором (медіаторами).

Отже, постає питання про статус суб'єкта, що забезпечує проведення медіації – з одного боку, покладені на нього функції дублюються з такими ж функціями об'єднання медіаторів, з другого – з функціями медіатора. Законодавець визначив, що суб'єкт, що забезпечує проведення медіації – це юридична

особа будь-якої організаційно-правової форми, що забезпечує надання послуги з медіації та веде реєстр медіаторів, але на нашу думку це визначення та його статус потребують більш детальної конкретизації у Законі. Оскільки двозначні трактування у нормативно-правових актах створюють хаос у правозастосовчій та судовій практиці, не сприяють належному врегулюванню суспільних відносин у цій сфері.

Ще одним проблемним питанням є питання застосування відповідальності до медіатора. В ч.3 ст. 6 Проекту Закону передбачено, що за розголошення конфіденційної інформації настає відповідальність, передбачена законом. Ч. 4 ст.13 визначає, що в статуті чи положенні об'єднання медіаторів визначається порядок притягнення до відповідальності за недотримання норм професійної етики медіатора, який є членом такого об'єднання. Ст. 15 передбачено, що у разі порушення зобов'язань за договором про проведення медіації медіатор несе цивільно-правову відповідальність відповідно до закону. У випадках, передбачених законом, медіатор несе адміністративну чи кримінальну відповідальність. У разі недотримання норм професійної етики медіатор несе відповідальність, визначену статутом або положенням об'єднання медіаторів, членом якого він є [7].

З приводу цього слід зазначити наступне. В ході своєї роботи медіатор отримує доступ до конфіденційної інформації, а отже є потреба у надійному її збереженні від розголошення. Крім того, у разі неякісно виконаної роботи медіатора сторони втрачають час та кошти на вирішення наявної суперечки і в подальшому звертаються до інших способів вирішення спору. Звісно, що медіатор не може гарантувати якийсь результат, проте в такому випадку (неякісного виконання) можна вести мову про застосування до нього певної відповідальності. Всі перелічені вище норми Проекту Закону не надають працюючих механізмів для застосування такої відповідальності до порушників. Говорячи про відповідальність медіатора доцільно звернутися до досвіду в інших сферах і запровадити страхування відповідальності медіатора. Наприклад, ст. 28 Закону України «Про нотаріат» передбачено, що для забезпечення відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок вчиненої нотаріальної дії та/або іншої дії, покладеної на нотаріуса відповідно до закону, приватний нотаріус зобов'язаний до початку зайняття приватною нотаріальною діяльністю укласти договір страхування цивільно-правової відповідальності. Мінімальний розмір страхової суми становить тисячу мінімальних розмірів заробітної плати [9].

На нашу думку, доцільним буде доповнити ч. 1 ст. 15 Проекту Закону України «Про медіацію» наступним змістом: «Для забезпечення відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок вчиненої дії, покладеної на медіатора відповідно до закону, медіатор зобов'язаний до початку зайняття медіацією укласти договір страхування цивільно-правової відповідальності. Мінімальний розмір страхової суми становить тисячу мінімальних розмірів заробітної плати».

Отже, вибудовуючи власну стратегію захисту, суб'єктам господарювання слід при обранні такої стратегії враховувати можливі правові наслідки, адже при зверненні до суду вони будуть мати свій набір плюсів та мінусів, при застосуванні альтернативних засобів – свій. Суб'єктам господарювання при зверненні до процедури медіації слід зважати на наявну недосконалість законодавства, що її врегульовує та аналізувати додаткові засоби захисту власних прав та інтересів.

Висновки. Чинне законодавство встановлює певні правила для розв'язання суперечок між суб'єктами господарювання. Вони можуть носити судовий та позасудовий характер. Разом з тим, при розв'язанні суперечок суб'єктам господарювання слід враховувати певні особливості кожного з передбачених чинним законодавством способів розв'язання спору. Кожен з них має свої позитивні та негативні моменти. Враховуючи отримані результати дослідження можна зробити наступні висновки.

По-перше, для розв'язання господарських конфліктів чинне законодавство передбачає кілька шляхів, основним з яких є захист прав суб'єктів господарювання у судовому порядку. Разом з тим, цей вид захисту не завжди є прийнятним для сторін в силу тих чи інших факторів. Серед альтернативних видів захисту є досудове врегулювання між сторонами. Розвиток альтернативних видів захисту прав суб'єктів господарювання має відбуватися завдяки Проекту Закону України «Про медіацію». По-друге, зазначений проект нормативно-правового акту має певні недоліки. Ці недоліки можуть проявитися при порушенні сторонами укладеної медіаційної угоди, застосуванні відповідальності до медіатора, визначені статусу окремих осіб процедури медіації тощо. Невизначеність окреслених питань може мати цілу низку негативних наслідків для сторін, що беруть участь у процедурі медіації. У зв'язку з цим є потреба у корегуванні законодавства, що регламентує процедуру медіації. По-третє, суб'єктам господарювання при зверненні до процедури медіації зважати на наявну недосконалість законодавства, що її врегульовує та аналізувати додаткові засоби захисту власних прав та інтересів, що у свою чергу, зумовлює проведення подальших наукових розробок в цьому напрямі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Ірина Коваленко. Медіація в сучасному світі та перспективи її розвитку в Україні. URL: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA014649
2. Марія Николаїшин. Медіація: принципи та особливості застосування URL: <https://yur-gazeta.com/golovna/mediaciya-principi-ta-osoblivosti-zastosuvannya.html>
3. Світлана Гудь Як працює медіація та відновне правосуддя. URL: <https://www.prostir.ua/?library=yak-pratsyuje-mediatsiya-ta-vidnovne-pravosuddya>
4. Вероніка Коваленко. Медіація в Україні: ефективність та майбутні перспективи розвитку. URL:

<https://zib.com.ua/ua/142914.html>

5. Роман Антонів. Медіації в Україні бути? URL: <https://golaw.ua/ua/insights/publication/mediacziyi-v-ukrayini-buti/>

6. Владислав Ситюк. Медіація та правові перспективи її розвитку в Україні. URL: <https://radako.com.ua/news/mediaciya-ta-pravovi-perspektivi-yiyi-rozvitku-v-ukrayini>

7. Про медіацію: Проект Закону України від 17.02.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/projects/card/146-20>

8. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 06.11.1991, №1798-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>

9. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993, №3425-12. Відомості Верховної Ради України від 28.09.1993. № 39. ст. 383. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/3425-12>

REFERENCES:

1. Iryna Kovalenko. (2020). Mediaciya v suchasnomu sviti ta perspektivi yiyi rozvitku v Ukraini. [Mediation in the modern world and prospects for its development in Ukraine]. Retrieved from: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA014649 [in Ukrainian].

2. Maria Nikolayshyn. (2020). Mediaciya: principi ta osoblivosti zastosuvannya. [Mediation: principles and features of application]. Retrieved from: <https://jur-gazeta.com/golovna/mediaciya-principi-ta-osoblivosti-zastosuvannya.html> [in Ukrainian].

3. Svitlana Gud'. (2021). Yak pracuyete mediaciya ta vidnovne pravosuddya. [How mediation and restorative justice work]. Retrieved from: <https://www.prostir.ua/?library=yak-pratsyuje-mediatsiya-ta-vidnovne-pravosuddya> [in Ukrainian].

4. Veronika Kovalenko. (2021). Mediaciya v Ukraini: efektnist ta majbutni perspektivi rozvitku. [Mediation in Ukraine: effectiveness and future development prospects]. Retrieved from: <https://zib.com.ua/ua/142914.html> [in Ukrainian].

5. Roman Antonov. (2020). Mediaciyi v Ukraini buti? [Should there be mediation in Ukraine?]. Retrieved from: <https://golaw.ua/ua/insights/publication/mediacziyi-v-ukrayini-buti/> [in Ukrainian].

6. Vladyslav Sityuk. (2020). Mediaciya ta pravovi perspektivi yiyi rozvitku v Ukraini. [Mediation and legal prospects of its development in Ukraine]. Retrieved from: <https://radako.com.ua/news/mediaciya-ta-pravovi-perspektivi-yiyi-rozvitku-v-ukrayini> [in Ukrainian].

7. Verkhovna Rada of Ukraine (2021). Pro mediatsiiu: Proect Zakonu Ukrainy vid 17 lutogo 2021 roku. [On mediation: The Project of the Law of Ukraine of February 17, 2021]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/projects/card/146-20> [in Ukrainian].

8. Verkhovna Rada of Ukraine (1991) Hospodarskyi protsesualnyi kodeks Ukrainy vid 06 lystopada 1991 roku №1798-XII. [Economic Procedural Code of Ukraine: Law of Ukraine of November 6, 1991 № 1798-XII]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text> [in Ukrainian].

9. Verkhovna Rada of Ukraine (1993). Pro notariat: Zakon Ukrainy vid 02 veresnia 1991 roku № 3425-12. [On notary: Law of Ukraine of September 02, 1991 № 3425-12]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/3425-12> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 15.05.2021

УДК 349.2

Куркова Ксенія Миколаївна,

доктор юридичних наук, професор

завідувач відділу науково-правових експертиз

та законопроектних робіт

Науково-дослідного інституту публічного права

e-mail: kurkova_ksenya@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0002-4259-5511>

АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ У СФЕРІ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА КОНТРОЛЮ ЗА НАРКОТИКАМИ

У статті на підставі аналізу нормативно-правової бази виокремлено адміністративні процедури у сфері технічного регулювання в діяльності Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками та визначено їх особливості. Обґрунтовано, що до адміністративних процедур у сфері технічного регулювання в діяльності Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками слід віднести такі види адміністративних процедур: процедури підтвердження відповідності; процедури державного ринкового нагляду; процедури контролю